

4

Vragenuur: Vragen Kops

Vragen van het lid Kops aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, bij afwezigheid van de minister van Economische Zaken en Klimaat, over **het tegenvallen van het energiebelastingvoordeel**.

De voorzitter:

Dan ga ik nu naar de heer Kops van de PVV voor zijn vraag aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, die ik van harte welkom heet. Zij vervangt de minister. De vraag gaat over het tegenvallen van het energiebelastingvoordeel.

De heer Kops (PVV):

Voorzitter, dank u wel. Vorig jaar stond de PVV hier ook in hetzelfde vragenuur tegenover dezelfde staatssecretaris. De PVV zei toen: "In 2019 gaat de energierekening met meer dan €300 omhoog." "Ach welnee", zei de staatssecretaris toen geërgerd, "dat is allemaal niet waar; dat is allemaal bangmakerij." Maar het bleek wel degelijk te kloppen, aldus het CBS. In 2019 is de energierekening maar liefst drie keer zo hard gestegen als deze staatssecretaris ons toen probeerde wijs te maken. Nu doet het kabinet hetzelfde: het kabinet belooft dat komend jaar, in 2020, de energierekening met zo'n €100 omlaag zal gaan. Hoewel dat na jaren van verhogingen voornamelijk een sigaar uit eigen doos is, lijkt ook hier helemaal niets van terecht te komen, want opnieuw rekent het kabinet met een veel te laag gemiddeld energieverbruik. Dat betekent dat mensen in werkelijkheid veel meer energie verbruiken dan dit kabinet ons wil doen geloven en dat zij daarover dus ook veel meer energiebelasting moeten betalen. Volgens berekeningen van gaslicht.com kan die €100 korting daardoor zomaar als sneeuw voor de zon verdwijnen.

Voorzitter. In Nederland hebben zo'n 1,5 miljoen mensen, huishoudens, betalingsproblemen. Vind je het gek? Want keer op keer worden door dit kabinet allerlei beloftes gedaan, maar daar komt telkens helemaal niets van terecht. Nu krijgen de werkenden er een heel klein plusje bij, terwijl ze er in werkelijkheid door alle stijgende lasten, waaronder de huren, alleen maar op achteruitgaan. Zelfs het kleine plusje, ook nu met de energierekening, is in werkelijkheid een hele dikke min.

Voorzitter. Gaat die energierekening komend jaar echt omlaag? Zo ja, hoeveel? Gaat het kabinet deze belofte werkelijk nakomen of is het de zoveelste leugen? Graag een reactie.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Keijzer:

Dank u wel, voorzitter. Het is correct dat ik hier voor de tweede keer voor dit onderwerp sta. Tussendoor heeft de heer Kops ook nog de minister van Economische Zaken en

Klimaat hierop bevestigd. Het is goed dat hij vasthoudend is, want dit is een onderwerp dat heel veel mensen aangaat. Tegelijkertijd sta ik hier voor de energierekening en daarbinnen dan vooral voor het onderwerp energiebelasting, want dat is waar het kabinet uitspraken over kan doen.

Op 17 september heeft u een brief gekregen. Daarin leest u in de tweede alinea het volgende, waar ik eigenlijk niets aan toe te voegen heb: "Met de aangekondigde maatregelen daalt het belastingdeel van de energierekening voor een huishouden met gemiddeld verbruik met €100 in 2020 ten opzichte van 2019, stijgt in 2021 het belastingdeel van de energierekening niet en wordt de stijging na 2021 beperkt." Hoewel er in 2021 een nieuw kabinet aantreedt, mag u er, zoals het er nu naar uitziet, van uitgaan dat dat een beperkte stijging blijft.

Voorzitter. Dit gaat over gemiddelden en dit gaat over een voorspelling. Om dat goed te illustreren heeft u op Prinsjesdag bij de CBS-publicatie kunnen zien dat er gewerkt wordt met tien verschillende huishoudentypes. Elk huishouden heeft een eigen verbruik en een eigen belastingteruggave en daarmee vervolgens ook een eigen energierekening. Of je alleen woont in een nieuw appartement of met meerdere mensen in een vrijstaande woning, heeft consequenties voor je verbruik, voor de rekening en uiteindelijk voor de belasting. Wij baseren ons daarmee op gemiddelden. Het maakt uit in welke situatie je zit. Daarbij zijn het ook nog eens voorspellingen over hoe het eruit gaat zien.

De heer Kops (PVV):

Wat moeten we nu met zo'n antwoord? De staatssecretaris leest wat dingen op uit een of andere brief die we hebben ontvangen. Die brieven hebben we al gelezen; daar kunnen we dus niks mee. Ik hoor echt totaal niets nieuws van deze staatssecretaris. Het feit blijft natuurlijk dat het kabinet gemiddelden handhaaft die in werkelijkheid vele malen hoger zijn. Dat hebben we vorig jaar al gezien. Vorig jaar zou de energierekening volgens deze staatssecretaris met zo'n €108 omhooggaan, maar dat werd maar liefst €334. Dat moet de staatssecretaris zich toch op z'n minst aantrekken? In plaats daarvan staat ze opnieuw te hannesen met allerlei gemiddelden. In werkelijkheid komt er helemaal niets van terecht. Dat is al gebleken. De mensen thuis hebben daar natuurlijk helemaal niets aan. Ze zien hun energierekening alleen maar verder en verder omhooggaan.

Komt er echt wat terecht van die €100 korting die het kabinet heeft beloofd, of verdwijnt die in de statistieken, in de gemiddelden van de staatssecretaris, waar de mensen thuis helemaal niets aan hebben? Zo gaat het telkens. Er worden allerlei beloftes gedaan, maar als puntje bij paaltje komt, komt er helemaal niets van terecht. Het zijn allemaal mooie woorden van de staatssecretaris. Ze citeert een beetje uit allerlei brieven, maar we willen gewoon echt de belofte, de zekerheid, dat die korting er simpelweg gaat komen. Met minder nemen we echt geen genoegen.

Staatssecretaris Keijzer:

En toch is de werkelijkheid zo divers als die is. Je hebt het altijd over gemiddelden, zo ook toen wij hier vorig jaar over spraken en toen de minister van Economische Zaken hier tussentijds sprak over de energierekening. Mensen zijn niet in tabellen te vatten. Voor de uiteindelijke rekening maakt het gewoon verschil waar je woont en hoe je huis eruitziet.

Ik sta hier namens de minister voor het onderdeel van de energiebelasting. Daarover hebben wij het een en ander opgeschreven in een brief, waarin precies staat wat het kabinet gaat doen. Daar kunt u ons aan houden. Maar het is absoluut waar wat de heer Kops zegt. Daarom is het ook goed dat hij zo vasthoudend is. Het is namelijk duidelijk dat mensen niet te vatten zijn in tabellen en dat waar je woont dus het verschil kan maken voor wat uiteindelijk in die energierekening terecht komt. Die energierekening komt natuurlijk ook niet van het kabinet; die komt van de energiebedrijven. Daar zitten andere factoren in dan alleen de energiebelasting.

De heer Kops (PVV):

Tot slot. De staatssecretaris zegt dat het in de energiebedrijven zit. Dan wil ik de staatssecretaris er toch graag aan herinneren dat de helft van de energierekening uit belastingen bestaat. Natuurlijk heeft het kabinet daar wel degelijk invloed op. Het kabinet komt met allerlei beloftes. Zoals het zo vaak gaat bij dit kabinet, komt er in werkelijkheid helemaal niets van terecht. We hebben het gezien met die belofde €1.000 van Rutte. Nu wordt er €100 korting op de energierekening beloofd, de €100 van Wiebes en Keijzer, zou ik haast zeggen. Maar we weten hoe het gaat bij het kabinet: daar komt helemaal niets van terecht; de mensen gaan gewoon alleen maar meer en meer en meer betalen. Het is echt te schandalig voor woorden.

De heer Sienot (D66):

Dank aan de staatssecretaris voor de antwoorden. Voor D66 is het heel belangrijk dat iedereen mee kan doen in deze energietransitie en dat mensen gemakkelijk en goedkoop de overstap kunnen maken naar het thuis schone energie gebruiken. Maar we vinden het ook heel belangrijk dat we deze belofte over een lagere energiebelasting gestand doen. Als op basis van allerlei nieuwe inzichten blijkt dat die belofte niet wordt waargemaakt, moeten we heel kritisch kijken hoe we kunnen zorgen dat die wél wordt waargemaakt. Hoe gaat de minister garanderen dat we deze toezegging over die energiebelastingdaling van €100 waarmaken? En ten tweede, deelt zij de mening van D66 dat we dan ook alles op alles moeten zetten om de belofte waar te maken?

Staatssecretaris Keijzer:

Het kabinet gaat over de energiebelasting. Dat gaat uiteindelijk z'n grondslag vinden in de wetgeving daarover. Daar kunt u ons dus uiteindelijk op afrekenen. Kan ik hier garanties geven over de energierekening? Nee, want het kabinet gaat alleen over het onderdeel energiebelasting. Daarover hebben wij gezegd wat wij hebben gezegd in de brief van 17 september. Daar kunt u ons aan houden en daar kan ook de Nederlander ons aan houden. Terecht.

De heer Moorlag (PvdA):

Heel veel mensen hebben moeite om aan het eind van de maand de eindjes aan elkaar te knopen. Als er één ding is waar mensen zekerheid over willen hebben, dan is het de hoogte van de energierekening. Waarom komt de staatssecretaris nu met antwoorden waar je geen touw aan vast kunt knopen?

De voorzitter:

Nou, de staatssecretaris.

Staatssecretaris Keijzer:

Dat laat ik dan maar voor rekening van de heer Moorlag. Het is gewoon zoals ik zeg. Dit kabinet gaat over de energiebelasting. Daarover hebben wij gezegd wat we ermee gaan doen, namelijk die verlaging. De energierekening is afhankelijk van meerdere factoren en is voor elk huishouden anders. Daar kan je dus ook geen duidelijkheid over geven. Dat zal uiteindelijk moeten blijken op het moment dat die rekening op de mat valt. Waar u mij en het kabinet op kunt afrekenen is uiteindelijk de energiebelasting, en die wordt verlaagd.

De heer Van Otterloo (50PLUS):

Wij zijn bang dat tien verschillende types onvoldoende zijn om de Nederlandse samenleving in te beschrijven. Ik merk dat ook wel terug in de antwoorden van de staatssecretaris. Maar in het klimaatdebat van voor het zomerreces heb ik aandacht gevraagd voor het afwijkende gebruik dat ouderen hebben die de hele dag thuiszitten, weinig bewegen en vaak bloedverdunners hebben. Daardoor staat de thermostaat een flink stuk hoger. Iedereen die oudere familieleden heeft, weet wel hoe dat werkt. Wij zijn juist heel bezorgd over de financiële positie van deze groep mensen, omdat ze afwijken van de gemiddelden en niet samenhangen met het geheel.

De voorzitter:

En uw vraag is?

De heer Van Otterloo (50PLUS):

Ik zou graag willen weten waar wij dat in die tien voorbeelden kunnen vinden, want wij hebben dat nog niet kunnen vinden. En als ze er niet in zitten, zouden we ze graag ontvangen.

Staatssecretaris Keijzer:

Het is daarom goed dat we dit onderwerp veel met elkaar bespreken. Wat in ieder geval glashelder is, is dat mensen niet in een tabel te stoppen zijn. Daar heeft de afgevaardigde van de fractie van 50PLUS absoluut gelijk in. Wij kijken naar gemiddelde huishoudens, eenpersoonshuishoudens, soms tweepersoonshuishoudens, oude woningen en vrij nieuwe woningen. Dat is wat er in die verschillende woningtypes zit. Waar het gaat over senioren moet goed gekeken worden wat de consequenties zijn voor hen. Het beeld dat geschetst wordt, is zeer herkenbaar. Dat heeft consequenties voor de energierekening. Dat is waarom hier ook op gemeentelijk niveau goed naar moet worden gekeken om ervoor te zorgen dat ook ouderen uiteindelijk de kachel op een temperatuur kunnen zetten die aangenaam is en die ze zich ook nog kunnen veroorloven.

De voorzitter:

Dank u wel.